

Határozat a piaci rendtartásról

A ZÖKKENŐMENTES MŰKÖDÉS FELTÉTELEI

2-3. oldal

Boro Breščanski

A PIACOK A KERESKEDELEM EMLÉKMŰVEI

3. oldal

Kisbajmoki Árupiac

TERVBEN A NULLADIK PLATÓ LEFEDÉSE

A szabadkai Tržnica Rt. folyamatosan dolgozik azon, hogy jobbá tegye a munkakörülményeket a Kisbajmoki Árupiacon dolgozó bérlők számára, ezért tervdokumentációt készített a piac Zombori út felőli bejáratánál elhelyezkedő úgynevezett nulladik platón levő mintegy 140 árusítóhely tető alá helyezésére.

– A Kisbajmoki Árupiac egy részének lefedése céljából közbeszerzési eljárás útján választjuk ki a legmegfelelőbb ajánlattevőt, amely majd elkészíti az építési munkálatok alapját képező tervdokumentációt – nyilatkozta **Branislav Joka**, a Tržnica Rt. vezérigazgatója. – Ahhoz, hogy a nulladik platón levő 140 pult végre tető alá kerüljön, előzőleg bizonyos közművesítési munkálatokat is el kell végezni, mint például a vízhálózatra, csatornahálózatra és villanyhálózatra való csatlakoztatás. A tervdokumentációnak ki kell terjednie ezekre a munkálatokra is, célunk pedig az, hogy azoknak a bérlőknek is jobb munkakörülményeket biztosítsunk, akik a piacnak ezen részén dolgoznak. A projektum megvalósítása előtt alaposan megvizsgáljuk a munkálatok kivitelezésének összes szegmensét, és különös gondot fordítunk azok dinamikájára és az egyes munkafázisok határidejének betartására, hogy minél kevésbé zavarjuk a bérlőket a munkájukban.

A szabadkai Bolhapiac múltjából

EGYKOR ÉS MOST

A Kisbajmoki Árupiac, amely mára a régió egyik legnagyobb és legjobban felszerelt piacává nőtte ki magát, egy réten jött létre, amelyen az elmúlt század huszas, majd ötvenes éveiben készült városrendezési tervek szerint parknak kellett volna állnia játsszótérrel és sportpályákkal. A vásárokat, amelyek a Bolhapiac elődeinek számítottak, vasárnap rendezték, és a hagyományoknak megfelelően a vallási ünnepekhez kapcsolódtak. Kezdetben a hétfő és a péntek voltak hivatalosan kijelölt piaci napok, vásárok idején pedig a piac vasárnap is nyitva tartott. Az egykori vásártér helyén egészen a nyolcvanas évekig zöldséget és gyümölcsöt, vágóállatokat, állati takarmányt, különféle használt árut, a későbbiekben pedig használt autókat, kerékpárokat és motorkerékpárokat is árusítottak.

A mai Bolhapiac teljes területén a nyolcvanas évekig csupán néhány olyan, szilárd építőanyagból készült

létesítmény volt, mint például a Stadion büfé a piac Zombori út felőli bejáratánál, egy védőtető (a jelenlegi II-es csarnok egy részének helyén) fém pultokkal a zöldségpiac számára, valamint néhány beton és fém pulttal a Zombori úttal párhuzamos részen (a jelenlegi I-es csarnok helyén), amelyeken főleg használt árut lehetett vásárolni. A piac átalakulása akkor vette kezdetét, amikor a rendkívül keresett első eredeti Levis és US TOP farmereket kizárólag kéz alól vagy a szabadkai Bolhapiacon lehetett megvásárolni. Ez az időszak kulcsfontosságúnak számított az akkoriban ócskapiacként elhíresült vásártér fejlődése szempontjából, amely mára korszerű árupiacá alakult. A használt árut azokban az években gyorsan kiszorították az új, egyre keresettebb, külföldről behozott trendi árucikkek, elsősorban a farmernadrágok, amelyeket a fiatalok nem tudtak megvásárolni a boltokban. Ezért már a nyolcvanas évek

Folytatás a #4. oldalon

Határozat a piaci rendtartásról

A ZÖKKENŐMENTES MŰKÖDÉS FELTÉTELEI

A piaci rendtartásról szóló határozat rendelkezéseinek betartása mindenkinek kötelessége, aki igénybe veszi a Tržnica Részvénytársaság szolgáltatásait. Ez elsősorban a bérlők érdeke, mert a határozatban megállapított szabályok szavatolják a jogukat, hogy zökkenőmentesen végezzék az általuk bejegyzetett tevékenységet.

A piaci rendtartásról szóló határozat szabályozza, hogy a piacok milyen módon bonyolítják a forgalmat és milyen szolgáltatásokat nyújtanak, milyen típusú árut értékesíthetnek, milyen pulton vagy boltból árusíthatnak, előírja a nyitva tartást, a rend és a tisztaság fenntartását és számos egyéb körülményt, amelyek fontosak a piaci tevékenység zökkenőmentességéhez. A szabadkai Tržnica Részvénytársaság által üzemeltetett piacokon az **a piaci rendtartásról szóló határozat** van érvényben, amelyet a felügyelő bizottság 2018 júniusában hozott meg. A határozat

rendelkezéseinek jelentős része a hatályban levő törvényekre támaszkodik (elsősorban a Kereskedelemről és a Kommunális szolgáltatásokról szóló törvényre) és egy sor alapszabályra, szabályzatra és rendeletre, amelyek részletesebben meghatározzák a piaci tevékenység különböző résztvevőinek kötelezettségeit és jogait.

A piaci rendtartásról szóló határozat rendelkezéseinek betartása mindenkinek kötelessége, aki igénybe veszi a Tržnica Részvénytársaság szolgáltatásait. Ez elsősorban a bérlők érdeke, mert a határozatban megállapított szabályok szavatolják a jogukat, hogy zökkenőmentesen végezzék az általuk bejegyzetett tevékenységet

Szükséges az illetékes hatóságok által bejegyzett aktív státusz

A piaci rendtartásról szóló határozat 4. szakasza előírja, hogy a Tržnica Rt. által üzemeltetett piacokon olyan jogi személyek, vállalkozók és mezőgazdasági birtok tulajdonosok árusíthatnak, akik a mezőgazdasági tevékenységet szabályzó előírásokkal összhangban lettek bejegyezve a nyilvántartásba, illetve természetes személyek a külön rendeletek által előírt esetekben. A szóban forgó rendeletek összhangban állnak a Kereskedelemről szóló törvénnyel (22. cikkely, 4. bekezdés), amely kimondja, hogy „az árusítást a piacokon kereskedők végzik”, ugyanakkor arra kötelezi a piacokat, hogy biztosítsák, hogy a piacokon az árut kizárólag kereskedők árusítsák.

Ez azt jelenti, hogy a Tržnica Rt. szolgáltatásait igénybe vevő bérlőknek/ árusoknak a bérleti szerződés egész tartama alatt **aktív** státusszal kell rendelkezniük az illetékes hatóságok nyilvántartásában, pontosabban a cégnyilvántartásban vagy a mezőgazdasági birtokok és a zöldségpiacon árusító mezőgazdasági termelők nyilvántartásában.

Azokkal a bérlőkkel, akik nem tesznek eleget ezen kötelezettségüknek, a Tržnica Rt. szerződést bonthat a Piacokról szóló határozat 19. szakaszában foglaltak szerint.

A piacokról szóló határozat rendelkezéseinek értelmében (20. szakasz) a Tržnica Rt. szolgáltatásait igénybe vevő

bérlők abban az esetben is elveszíthetik az árusítóhely használati jogát, amikor annak rendeltetése megváltozik, a piacot felújítják vagy korszerűsítik a városrendezési tervvel vagy a Tržnica Rt. terveivel összhangban; amennyiben a bérlő nem tartja be a piaci rendtartás rendelkezéseit vagy nem fizeti a ki bérleti díjat adott határidőn belül; amennyiben a bérlő közrend elleni vétséget követ el, vagyis ha megtámadja a Tržnica Rt. alkalmazásában álló hivatalos személyt, vagy megzavarja annak munkáját, illetve egyéb esetekben, amelyeket a törvény és az árusítóhely használatára vonatkozó bérleti szerződés meghatároz.

A Tržnica Rt. szolgáltatásait igénybe vevő bérlők egyéb kötelezettségei

A Tržnica Rt. által üzemeltetett piacokon a bérlők és az árusítóhelyek használóinak egyik kötelezettsége, hogy **cégtáblán** tüntessék fel a vállalkozás nevét, székhelyét és címét (jogi személyek és vállalkozók esetében), illetve a természetes személy (mezőgazdasági termelők, gazdaságok és más természetes személyek) család és utónevét, valamint lakcímét a külön előírások által szabályozott esetekben. Emellett a bérlők/ árusok **kötelesek feltüntetni az általuk kínált termékek árát**, ügyelni arra, hogy a piacon kínált **termékek és szolgáltatások megfelelő minőségűek** legyenek, hogy a **termékek megfelelő módon legyenek tárolva és kiállítva**, az élelmiszerek esetében pedig fokozott figyelmet kell fordítani a higiéniára betartva a vonatkozó előírásokat. A piaci rendtartásról szóló határozat azt is előírja, hogy a piaci bérlők és az árusítóhelyeket használó más személyek kötelesek **fenntartani a tisztaságot az árusítóhelyen és környékén**; kukába helyezni a **hulladékot és a göngyöleget**; **ügyelni a bérlet berendezések és készülékek rendeltetésszerű használatára**; betartani a **tűzvédelmi intézkedéseket**; a piac zárása után eltávolítani az árut az általuk használt árusítóhelyről és ügyelni más intézkedések és teendők végrehajtására, amelyek célja megelőzni

HÍRMONDÓ

Termelői piacokkal és piaci tevékenységgel foglalkozó havilap

Kiadó: Grafoprodukt, Szabadka

Alapító: Tržnica Részvénytársaság, Szabadka

Nyomás: Grafoprodukt, Szabadka

Fő- és felelős szerkesztő: Savo Duvnjak

Szerkesztőség: Marina Čović, főszerkesztő-helyettes; Kémenczy Verseyi Márta, magyar nyelvű fordítás; Nikola Tumbas, fotók; Göncöl Róbert, nyomdai előkészítés.

Cím: Gubec Máté utca 50., Szabadka

E-mail cím: trznica@subotickatrznica.rs

CIP - Az újvidéki Szerb Matica Könyvtárának katalógusbázis-szám

339.13

TS Hírmondó: termelői piacokkal és piaci tevékenységgel foglalkozó havilap/fő- és felelős szerkesztő Savo Duvnjak. - I. évfolyam. 1. szám (2019. július 26.) - , - Szabadka: Grafoprodukt, 2019- , - 30 cm

Havonta.

ISSN 2683-3638 = TS Hírmondó

COBISS.SR-ID 329982983

ÁLLATI EREDETŰ ÉLELMISZEREK ÁRUSÍTÁSA

A piaci rendtartásról szóló határozat 13. szakasza értelmében a könnyen romlandó élelmiszereket, amelyek tárolása pozitív hűtési tartományt igényel – mint például a baromfi-hús, tejtermékek, tojás és egyéb hasonló élelmiszerek – kizárólag hűtővitrinekből szabad értékesíteni.

„A hűtővitrinek bérlőinek eleget kell tenniük az élelmiszer forgalmazására vonatkozó közegészségügyi, állategészségügyi és egyéb feltételeknek, illetve rendelkezniük kell az illetékes állategészségügyi hatóság határozatával, amely bizonyítja, hogy eleget tesznek az élelmiszer előállítására és forgalmazására vonatkozó állategészségügyi és közegészségügyi feltételeknek. A hűtővitrinek bérlői tevékenységük során kötelesek fenntartani az előírt higiénia az értékesítési területen – a hűtővitrinben és annak környékén, azokkal a törvényekkel és rendeletekkel összhangban, amelyek előírják az élelmiszerek törvényes és biztonságos forgalmazását és kezelését.”

a piac területén tartózkodó összes személy biztonságát és egészségét veszélyeztető helyzeteket. A 19. szakasz értelmében **kifejezetten tilos**: a z árusítóhelyet törvénybe ütköző módon bővíteni, ahhoz hozzáépíteni; nem piaci értékesítésre szánt árut árusítani; a szemetet az erre a célra szolgáló szemetgyűjtőn kívül lera-kni; a vásárlók közlekedését szolgáló átjárókon tárgyakat elhelyezni; a kijelölt vészkijáratot eltorlaszolni; a nyitvatartási időn kívül a piacon tartózkodni, vagy bármilyen módon veszélyeztetni a piaci bérlők és a piacon tartózkodó más személyek tulajdonát, biztonságát és egészségét. Ugyanezen szakasz értelmében kifejezetten tilos a piac területére kutyt, macskát vagy egyéb állatot bevinni, valamint az áru értékesítésére és a szolgáltatások nyújtására kijelölt területen kerékpárt és motorkerékpárt hajtani vagy tolni.

A piaci rendtartásról szóló határozat teljes szövege a Tržnica Rt. hivatalos weboldalán tekinthető meg a következő linken <http://www.subotickatrznica.rs/Odluka-o-pijacnom-redu.pdf>.

Emberek, akik a piacra járnak dolgozni: Boro Breščanski

A PIACOK A KERESKEDELEM EMLÉKMŰVEI

Néhány hónap múlva ünnepeljük, hogy megszakítás nélkül harminc éve dolgozunk a piacon. Voltak olyan időszakok a bolhapiac fénykorában, amikor három műszakban is dolgoztunk – mondja Boro Breščanski.

Boro Breščanski vállalkozó és felesége, Anamarija csaknem harminc éve árusítanak friss gyümölcsöt és zöldséget a Bolhapiac keretében működő zöldségpiacon. Családi vállalkozás az övé, így nem meglepő, hogy azt mondja, a piacok a kereskedelem sajtóságos emlékművei.

– El sem tudom képzelni, hogy egy gyárban dolgozzak, főleg nem műszakokban. Nem bánom, ha délután vagy éjszaka kell dolgoznom, 24 órát is el tudok tölteni a piacon, de itt szabadnak érzem magam. Ez számomra nem csupán munka, ez az életem – mondja **Boro Breščanski** a beszélgetés elején. – Néhány hónap múlva ünnepeljük, hogy megszakítás nélkül harminc éve dolgozunk a piacon. Voltak olyan időszakok a bolhapiac fénykorában, amikor három műszakban is dolgoztunk. Igaz, fiatalabbak voltunk, de ha szükség és lehetőség is lenne rá, ma is vállalnánk az éjszakai műszakot.

Boro Breščanski vállalkozó nyolc pultot bérel a Kisbajmoki Árupiac zöldségpiacán, ahol elsősorban a saját maga által termesztett gyümölcsöt és zöldségeket kínálja vásárlóinak.

– Az egész család részt vesz a munkában: több fajta epret, sárgabarackot, cseresznyét, meggyet, körtét, almát, őszibarackot, nektarint, szilvát, zöldbabot, csemegekukoricát és borsót termesztünk és forgalmazunk idénytől függően. Téliresalót is készítünk, meg egy bizonyos mennyiségű aszalt gyümölcsöt – mondja Boro. – Büszke vagyok rá, hogy törzsvásárlóink vannak, akik rendszeresen ellátogatnak hozzánk, de azt is meg kell említenem, hogy a Magyarországról, Horvátországból, Romániából érkezők is vásárolnak nálunk.

Azon vásárlók körében, akik rendszeresen vagy csak időnként vásárolnak a Kisbajmoki Árupiac zöldségpiacán Boro és Anamarija segítőkész, gyors eladókként ismertek. Számukra nem okoz gondot a szinte folyamatos nyüzsgés munka közben, sem az, hogy egyidejűleg több vásárlóra kell odafigyelniük, így mindenki, aki a Breščanski házaspárnál vásárol, biztosan számíthat egy kedves mosolyra is. Amikor arról kérdezzük, mi a véleménye a Tržnica részvénytársasággal való együttműködésről, Boro elégedettségét fejezi ki, és azt mondja, örül, hogy a vállalat támogatja a Bolhapiac zöldségpiacának fejlesztését.

– Nincs külön észrevételem, csak azt szeretném, hogy engedélyezzék, hogy redőnyöket szereljünk fel az általunk bérelt pultokra. Ez jelentős segítség lenne számunkra, és lehetővé tenné, hogy reggel gyorsabban és könnyebben fel tudjunk készülni az árusításra – mondja Boro Breščanski az interjú végén.

EGYKOR ÉS MOST

második felében Szabadkán megkezdődött az egykori Jugoszlávia első korszerű áruipiacának építése. A fedett csarnokok mellett kisboltok is épültek, így a Tržnica vállalat szigorúbb szabványokat állapított meg a piaci kereskedelem és annak megszervezése terén. Valamivel

több mint három évtized alatt a Bolhapiacon majdnem minden megváltozott, kivéve a farmer iránti keresletet, amely ma is az egyik legkelendőbb árucikk. A mellékelt fényképek méltán népszerű piacunk fejlődésének néhány szakaszát mutatják be.

A hatvanas években a mai „nulladik platón” a Stadion büfé dominált. A fénykép jobb oldalán látszik a védőtető, amely alatt a fém pultokon főleg zöldséget, gyümölcsöt és tojást árúsítottak.

A mai I-es csarnok helyén a nyolcvanas években főleg a földről árúsítottak. A piac ezen részének a Zombori út felőli bejáratához közeli szakaszán mintegy száz beton és fém pult helyezkedett el, amelyeken elsősorban az állandó bérlők kínálták árujukat.

A mai parkoló helyén a hatvanas évek elején lovak pihentek. Abban az időben a kocsikról és szekerekről gyakran árúsítottak vágóállatokat és állati takarmányt.